

*domum tuam meis expensis, salvum in terra, sub pena dupli. Et inde in antea.
Testes Bartholomeus Grimaldi notarius et Nicolaus Belli.
Complere et dare»⁵⁴.*

35

1260-1348. Διοικητικά έγγραφα. Χάνδακας [λ].

Χ. Γάσπαρης, «Villani extra feudum: Οι άνθρωποι του φεουδάρχου», *Άνθη Χαρίτων*, σσ. 96-100, αρ. 1-10.

Η ΑΥΘΕΝΤΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΕΓΚΡΙΝΕΙ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ «ΑΓΓΡΑΦΟΥ» ΔΟΥΛΟΠΑΡΟΙΚΟΥ

Χάνδακας, περ. 1313

«Nos Henricus de Molino, ducha Crete, cum nostro consilio et successoribus nostris notum facimus universis presentem paginam inspecturis, quia damus et concedimus Marco Caravello, filio quondam nobilis viri Andree Caravello, et eius heredibus villanum unum nomine Costa Cati, qui erat villanus et proprius homo nobilis viri Leonardi Gradonico extra miliciam, qui sibi datus fuit per dominum Guidonem de Canale, olim ducham Crete, per quandam sentenciam latam per dominum Bellecum Iustinianum, tunc ducham Crete, et suum consilium, auctoritate litterarum dominis ducis, secundum quod continetur scriptum apud miliciam de Mathari, ubi scriptus est predictus Costa Cati eidem nobili viro Leonardo Gadonico; quem villanum superdictus nobilis vir Leonardus Gradonico vendidit predicto Marco Caravello; quem quidem villanum predictus Marcus potest vendere, donare et alienare, francare et imperpetuum possidere ac de eo omnem suam utilitatem facere tamquam de suo proprio homine, quem ad modum predictus nobilis vir Leonardus Gradonico facere poterat, salva ratione omnium.

Ego Egidius de Iordano, diaconus Sancti Geminiani, notarius de mandato predicti domini duche et sui consilij scripsi»⁵⁵.

36

1264-1453. Έγγραφα σχετικά με τη διοικητική οργάνωση της γενοβέζικης κοινότητας του Πέρα. Νοταριακές πράξεις. Γένοβα, Κύπρος, Μυτιλήνη, Πέρα, Ρόδος, Χίος, [λ].

L. Belgiano (ed.), *Documenti riguardanti la colonia Genovese di Pera*, Genova 1888, σσ. 99-100, αρ. 1· σσ. 116-123, αρ. 14· σσ. 126-127, αρ. 18· σ. 150, αρ. 31· σσ. 159-160, αρ. 35· σσ. 176-178, αρ. 43· σ. 183, αρ. 51· σσ. 185-186, αρ. 57· σσ. 211-213, αρ. 128-129· σ. 214-216, αρ. 131-132· σσ. 216-217, αρ. 134-135· σσ. 218-

54. σ. 280, αρ. 4.

55. σσ. 97-98, αρ. 1γ.

220, αρ. 139· σσ. 221-223, αρ. 144-145· σσ. 226-229, αρ. 148· σσ. 233-257, αρ. 150· σσ. 285-317· σσ. 339-340, αρ. 1· σσ. 342-353, αρ. 3· σσ. 354-373, αρ. 6-9⁵⁶· σσ. 376-379, αρ. 14· σσ. 392-393, αρ. 19· σσ. 400-403, αρ. 24-25.

37

1265-1350. Κανονισμός άσκησης του αξιώματος των Συμβούλων της Κρήτης, με ενσωμάτωση και παλαιότερων διατάξεων (187 άρθρα). Βενετία, Χάνδακας [λ].

G.-M. Thomas (ed.), «Commission des Dogen Andreas Dandolo für die Insel Creta vom Jahre 1350», *Abhandlungen der K. Bayer Akademie der W. I. CI* 14/1 (1877), σσ. 183-219.

38

1265-1570. Συνθήκη ειρήνης των βενετικών αρχών με κρήτες επαναστάτες και συναφή διοικητικά έγγραφα. Σητεία, Χάνδακας, Χανιά [λ].

Κατερίνα Μπαντιά (εκδ.), «Η βενετοκρητική συνθήκη του 1265. Διπλωματική έκδοση του κειμένου», *Κρητική Εστία* 2 (1988), σσ. 111-117, αρ. 1· σσ. 123-125, αρ. 2· σσ. 127-128, αρ. 3.

ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΙΡΗΝΗΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΑΥΘΕΝΤΙΑΣ ΜΕ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΕΣ

Χάνδακας, 1265 (m.v. 1264), 3 Φεβρουαρίου

«*In nomine Dei eterni amen. Anno ab incarnatione domini nostri Ihesu Christi millesimo ducentesimo sexagesimo quarto intrante, indictione VIII, mensis februarii, die III, Candide insule Crete.*

Nos Marcus Dandullo de mandato illustrissimi domini Raynerii Geno, Dei gratia Venetiarum, Dalmatie atque Croatie inclitti ducis et dominatoris quatre partis totius imperii Romanie, dux Crete, cum nostro consilio notum facimus universis presentem paginam inspecturis, quod cum Georgio Cortatio et cum Michalio Scordili Psaromilinggo et cum omnibus aliis arcontis Graecis infrascriptis, qui fuerunt ad talem pacem et concordiam devenimus quod in primis quidem juraverunt fidelitatem predicto domino duci Venetiarum et nostra successorum que nostrorum precepta et dare suos obsides ad voluntatem Signorie Crete et ad huc dabunt operam toto suo posse, ut tota insula Crete deveniat ad fidelitatem

56. Το υπ. αρ. 8 έγγραφο έχει εκδοθεί σε μετάφραση στο Σ. Παρασκευαΐδης, «Συμμαχία Πέραν, Λέσβου, Χίου, Ρόδου και Κύπρου το 1388», *Πρακτικά του Δευτέρου Διεθνούς Κυπριολογικού Συνεδρίου*, τ. Β' Μεσαιωνικόν Τμήμα, Λευκωσία 1986, σσ. 164-174, αρ. 1. Το υπ. αρ. 9 έγγραφο έχει εκδοθεί σε μετάφραση στο Σ. Παρασκευαΐδης, «Φραγκίσκος Β' Γατελούζος και η Γενουατική Κοινότης του Πέραν», *Λεσβιακά* 5 (1966), σσ. 119-122.